

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!
W Imię Boże! Za Wiarę i Ojczyznę!

Na czwartek, 7-go lipca 1932 r.

Żydowskie niebezpieczeństwo dla polskiej wsi

Kilkakrotnie już zwracała „Gazeta Grudziądzka“ uwagę na niebezpieczeństwo, jakie grozi Ludowi polskiemu, ziemi polskiej ze strony żydostwa.

Żydzi przygotowują się od pewnego czasu zupełnie planowo do pójścia na wieś. Przygotowują się do tego fachowo, ucząc się poprostu gospodarzenia na wsi, przyswajając sobie prawa gospodarstwa rolnego i ucząc się go praktycznie.

Żydzi uważają, że właśnie teraz, za rządów sanacyjnych, mają najlepsze widoki osiedlenia się masami na wsi.

Świeżo rozwodziło się o tych rozważaniach żydowskich pismo żydowskie, wychodzące pod nazwą „Moment“ w Warszawie.

Otóż tenże „Moment“ pisze między innymi tak: „Trzeba ustalić, że konjunktura dla wzmocnienia żydowskiego żywiołu w Polsce jest — teraz pomyślna. — Ze stosunkowo drobnym kapitałem można dzisiaj osadzić rodzinę żydowską na roli, wznosząc przytem konieczne budynki i kupując niezbędny inwentarz — — —. Jednocześnie masy żydowskie są także psychicznie (du chowo) przygotowane do radykalnej zmiany swego zajęcia i życia“.

Tak pisze „Moment“.

Na to tylko powiedziec można:

Oh, tak — konjunktura, czyli widoki powodzenia są dziś dla osiedlenia się żydostwa na wsi istotnie bardzo korzystne. Tę konjunkturę korzystną przygotowała mu z wielką pieczołowitością — sanacja!

Gospodarka sanatorów-bebeków zubożyła wielkie masy drobnych i średnich rolników czyli chłopów w straszliwy sposób.

Okropną nędzę, jakiej wieś polska dotąd nigdy nie знаła — spowodowała sanacja na chłopów, czego dowodem np. ów chłop, co to ze strachu przed komornikiem się obwiesił, a i ten drugi, który syna swego chciał sprzedać, by móc zapłacić podatki i procenta.

Już dziś liczne rzesze chłopów są prawie że żebrakami. Nad dziesiątkami tysięcy gospodarstw wisi groźba licytacji. Gospodarstwa, kupowane kiedyś za względnie wysoką cenę, dziś z powodu niskich cen wszvstkiego, co wieś wyprodukuje i wyhoduje — są do nabycia za bezcenę. A żywy i martwy inwentarz nabyć można na licytacjach za grosze.

Czyż może więc być lepsze konjunktura dla masowego osiedlenia zasobnego w kapitał żydostwa na wsi i wypierania z niej chłopów?

To też obawiamy się, że dzięki gospodarce sanatorów-bebeków szarańcza żydowska istotnie zaleje

Krwawe zajścia w pow. liskim

Od kilku dni wśród włościan powiatu liskiego, leżącego na Podkarpaciu w woj. lwowskim panowały bardzo burzliwe nastroje. Doszło do tego że przed kilku dniami ludność ukraińska, stanowiąca 70% ludności powiatu, w straszliwy sposób zmasakrowała we wsi Bereck Dolny delegata rolnego wydz. powiatowego przybyłego do tej wsi. Pozatem w tych dniach miały jeszcze miejsce dwa wypadki napadów na dwory, dokonane przez ludność ukraińską, rozagitowaną przez agitatorów komunistycznego Selrobu ukraińskiego.

Burzliwe te nastroje podsycane wciąż przez tych agitatorów przybierały stale na sile, aż wreszcie w dniu 1 lipca br. doprowadziły do krwawych zajść na terenie gm. Telesznicy.

Tłumy ludności ukraińskiej, otumanione kolportowanymi ulotkami o wprowadzeniu pańszczyzny, mającej jakoby nastąpić już w dniu 1 lipca r. b., uzbrojone w palki, koły, widły i motyki, dopuścili się gwałtu na osobach dwóch dzierżawców miejscowych majątków

ziemskich. Dzierżawcy ci zostali ciężko pobici przez sfanatyzowane tłumy, które gromadzić się poczęły na drogach gmin Lobodzew, Telesznica i Sanna.

Wobec wyczerpania wszelkich środków perswazji i wszelkich prób uspokojenia wzburzonych mas ukraińskich, policja przy obecności wojskowych oddziałów asystencyjnych wobec zaczepnej postawy ukraińców przystąpiła w piątek po południu do energicznego rozpraszania tłumów i aresztowania agitatorów.

Ponieważ na terenie gminy Telesznicy, tłum, złożony z kilkuset osób, stawiał czynny opór policji, przyczem w stronę jej padły strzały, w wyniku których dwóch policjantów zostało rannych, policja, po wyczerpaniu wszelkich środków innych, zmuszona była użyć broni, poczem tłum rozproszył się całkowicie.

Przy likwidowaniu zajść pięć osób zostało zabitych, osiem odniosło rany.

W godzinach wieczornych akcja likwidowania zamieszek została w

zupełności na terenie całego powiatu liskiego zakończona. We wszystkich gminach zapanował spokój. Tłumy rozeszły się do domów.

Władze przeprowadzają obecnie aresztowania podburzających włościan agitatorów komunistycznego Selrobu którzy poniosą całkowitą odpowiedzialność za zajścia przez nich wywołane.

Trzeba wkońcu nadmienić, że w powiecie tym w swoim czasie silnie była postawiona organizacja Stron Ludowego i dzięki temu agitacje komunistycznych Selrobowców była całkowicie uniemożliwiona. Władze administracyjne postarały się jednak, znanymi sposobami rozbić organizację ludową i w ten sposób udostępniły wstęp na wieś agitatorom ukraińskim.

Strajk chłopów w Siedleckim

W dniu 24 czerwca br. rozpoczął się w powiecie siedleckim strajk chłopów wobec nieuwzględnienia przez magistrat miasta Siedlec żądania obniżenia opłat targowych, od rzeźni i innych. Pierwszy dzień strajku wypadł imponująco. Poza kilku wozami z choremi osobami do doktora, lub wezwanymi do sądu, na ulicach Siedlec nie było widać ani jednej chłopskiej fury. Solidarność wsi wywarła na Siedleczanach potężne wrażenie. Strajk trwa nadal, aż do zwycięstwa. Komitet strajkowy wyłoniony został przez Zarząd Powiatowy Stronnictwa Ludowego.

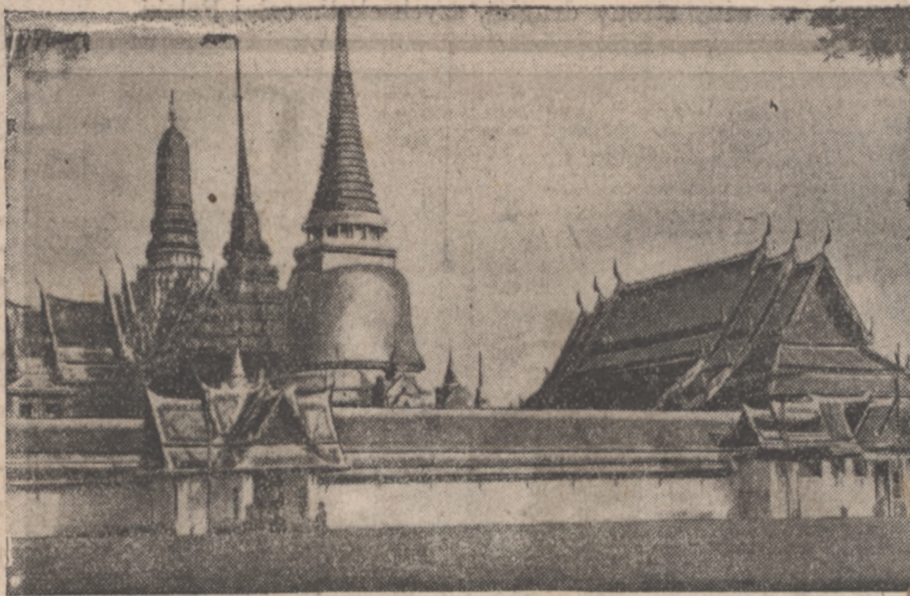
Odsłonięcie pomnika pułk. Housea ofiarowanego przez Paderewskiego.

W ub. popiedziątek, jako w 150 rocznicę niepodległości Stanów Zjednoczonych, odbyło się w Warszawie w parku im. Paderewskiego odsłonięcie pomnika płk. Edwarda M. Housea, ofiarowanego miastu przez Ignacego Paderewskiego. Na uroczystość przybyło duchowieństwo z biskupem Gallem i Szlagowskim, członkowie ambasady amerykańskiej, przedstawiciele władz państwowych, miejskich oraz organizacji. Po obu stronach pomnika ustawiły się poczty sztandarowe Związku Hallerczyków i Dowborczyków.

Przed odsłonięciem pomnika wygłosił przemówienie prezydent miasta Słomiński, poczem odczytał odręczne pismo, nadesłane przez Ignacego Paderewskiego. Po odczytaniu tego listu orkiestra odegrała hymn a prezydent Słomiński dokonał uroczystego odsłonięcia pomnika. Uroczystość zakończono odegraniem przez orkiestrę kilku utworów.

Grecja nie płaci

Rząd grecki powiadomił rząd Stanów Zjednoczonych, iż nie może zapłacić przypadającej na 1-go lipca br. spłaty długu w wysokości 130.000 dolarów z powodu całkowitego braku pieniędzy w skarbie. Rząd grecki żąda odroczenia spłaty tej należności na 2 i pół roku.

REWOLUCJA W SIAMIE.

Pałac królewski w Bangkok, stolicy Siamu, gdzie wybuchła rewolucja.

Polskę i osiadzie na gospodarstwach chłopskich a także na tysiącach większych majątków, które są wystawione na licytację, a które się staną przedmiotem żydowskiej parcelacji, na którą będą płynęły kapitały żydowskie krajowe i zagraniczne.

Wiemy przecież, jak żydostwo jest solidarne i jak wielkie kapitały żydostwo całego świata umie gromadzić, gdy chodzi o poparcie swoich.

Dotąd nieraz i gospodarstwa chłopskie a i obszary dworskie pozostawały mimo terminów wyznaczonych licytacji w rękach dotychczasowych właścicieli. — Ludzie bowiem się zrywali, nikt nie przychodził na licytacje i sprzedaż nie mogła przyjść do skutku.

Tego w przyszłości już nie będzie, gdy fala żydowska zacznie płynąć na wieś. —

To też musimy się obawiać, że żydostwo wspierane przez krajowych i zagranicznych współwyznawców z czasem istotnie zaleje Polskę. I to tem bardziej, że przecież sanacja dopływowi żydostwa nawet z zagranicy nie tylko nie będzie przeciwstawiała tam, ale będzie go ułatwiała.

Przecież wiadomo, że swego czasu p. Składkowski, jako minister spraw wewnętrznych tem się chwelił, że około 600 tysięcy żydów wpuścił do Polski, choć nie mieli swych papierów w porządku.

Biada więc chłopom i ich synom, którzy czekają na kawałek ziemi dla siebie.

Obrady Klubu Parlamentarnego Stronnictwa Ludowego

W piątek dnia 1 lipca br., obradował w Sejmie klub parlamentarny Stronnictwa Ludowego. W zebraniu, któremu przewodniczył poseł Róg, wzięli liczny udział posłowie i senatorowie.

Po uczczenie przez powstanie pamięci włościan, poległych w Łapanowie, referat o sytuacji międzyrodowej wygłosił b. poseł Grałiński, który niedawno powrócił z podróży do Francji i odniesionymi wrażeniami podzielił się z członkami klubu. Nad referatem wywiązała się ożywiona dyskusja.

Następnie klub uchwalił następującą rezolucję:

Klub Parlamentarny Posłów i Senatorów Stronnictwa Ludowego łączy się z całym Stronnictwem i całą wsią polską w żalobie nad mogiłami poległych w krwawych zajściach pod Łapanowem włościan i wyraża hołd poległym i rannym, a zarazem serdeczne współczucie rodzinom.

Klub Parlamentarny Posłów i Senatorów Stronnictwa Ludowego stwierdza, że winę tych strasznych zająć, które pociągnęły niebывалą na wsi za pamięci ludzkiej liczbę ofiar, ponoszą w pierwszym rzędzie władze miejscowe administr. i policyjne przez bezmyślne a na niewłaściwych danych oparte zarządzenie, mające na celu uniemożliwienie spokojnej ludności wykonanie jej praw obywatelskich i konstytucyjnych.

Nie przesądzać wyniku postępowania sądowego, toczącego się tylko przeciw obecnym w czasie zająć chłopom, **Klub Parlamentarny Posłów i**

Krwawe walki polityczne szaleją w całych Niemczech

Krwawy terror polityczny z nieśląbną siłą szaleje nadal na terenie całych Niemczech. Niema dnia w którymby nie zabito i nie poraniono kilkunastu czy kilkadziesiąt osób. Szczególnie niespokojnie pod tym względem zachowuje się Berlin. W mieście tym walki między hitlerowcami a socjalistami toczą się bodaj że bez przerwy. Socjaliści, którzy, jak się okazuje, wprowadzili już na stałe taktykę napadania na swych przeciwników politycznych, posługują się środkami komunikacyjnymi, a w pierwszej linii samochodami i motocyklami. Wobec tych ciągłych bitew policja jest prosto bezsilna.

Zacięte i krwawe bójkę toczą się również i w miastach Zagłębia Ruhry. Dla przykładu podajemy kilka wypadków:

W Elblągu w Prusach Wschod. doszło do krwawych starć między hitlerowcami a robotnikami. Walka trwała kilka godzin. Policja zmuszona była obstawić część miasta kordonem. W czasie walki dwie osoby zostały śmiertelnie ranne, 15 zaś odniosło ciężkie rany. W Strassfurcie w regencji magdeburskiej w czasie pogrzebu socjalisty, zabitego przez hitlerowców, doszło do krwawych starć między socjalistami a policją, która musiała użyć broni palnej. Trzech socjalistów zostało zabitych, a kilkunastu rannych, w tem 7 ciężko.

W mieście Herne krwawa bitwa między hitlerowcami i socjalistami trwała kilka godzin. Kiedy przybyła zaalarmowana policja, znalazła 4 hitlerowców ciężko i piętnastu leżących rannych.

Pożądanych krwawych zająć na terenie Rzeszy Niemieckiej wydarza się codziennie kilkadziesiąt.

Senatorów Stronnictwa Ludowego domaga się pociągnięcia do odpowiedzialności tych organów władzy, które swymi zarządzeniami i nieuzasadnionem użyciem broni palnej spowodowały tyle ofiar.

Klub protestuje z największym oburzeniem przeciw metodom, zastosowanym w toku dochodzeń policyjnych w stosunku do chłopów, których nie tylko masowo aresztowano po nocach, skuwano w kajdany, ale katowano na posterunku w Łapanowie, przypominając najgorsze sposoby brzeskie.

Klub postanawia przesłać Panu Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Sprawiedliwości materiały, dotyczące znęcania się nad bezbronnymi aresztowanymi z żądaniem przykładnego ukarania sprawców tych barbarzyńskich metod, a zarazem Klub oświadcza, że sprawę tę uczyni przedmiotem interpelacji i wniosków oraz dyskusyj natychmiast po zebraniu się Sejmu i zrzuca z siebie wielką odpowiedzialność za to, że o tych okrutnych metodach, obrażających najgłębsze uczucia ludzkie, zostanie ze

Echa krwawych zająć w Łapanowie

Sprawa krwawych zająć w Łapanowie, w czasie których 4 włościan poniosło śmierć od kul karabinów policyjnych, kilkunastu zostało ciężko, zaś kilkadziesiąt leżących rannych, nie przestaje interesować szerokiego społeczeństwa.

Z pośród rannych, znajdujących się w szpitalu krakowskim św. Łazarza opuściło ostatnio szpital 2-ch rannych: p. Franciszek Zemle z Sawy, pow. myślenickiego, ranny w obydwie nogi 6-ma kulami, oraz p. Józef Karcz z tejże miejscowości, ranny dwoma kulami w nogi. W szpitalu pozostają jeszcze ciężko ranni J. Włodarczyk, lat 68, Tomasz Smaga, lat 58, Alojzy Karcz, lat 32, i Nikodem Kutaj, lat 22. Z pozostałych w szpitalu najcięższy jest stan Alojzego Karcz, który ma strzaskaną nogę w stopie. P. Karcz w roku 1920 brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej, brał udział w bitwie pod Białostokiem, gdzie został ranny w nogę, prawie w to miejsce, gdzie 12 lat później raniła go kula z karabinu policjanta.

Z pośród kilkadziesiąt aresztowanych, za winy strony drugiej,

zwolniono dotychczas wszystkich za wyjątkiem 9 osób, przeciw którym toczy się śledztwo o zbrodnie gwałtu publicznego z powodu gwałtownego targnięcia się na policję. Rozprawa główna odbędzie się prawdopodobnie w tej sprawie w ciągu najbliższych kilku tygodni.

Utrzymują się pogłoski, że starosta w Bochni, Freindl, komisarz policji Lödel i posterunkowi policyjni w Łapanowie, wraz z komendantem tamtejszym, mają być zwolnieni ze swoich stanowisk względnie przeniesieni na inne miejsca służbowe.

Do redakcyj pism ludowych, do zarządów powiatowych i okręgow. Stron. Ludowego, oraz do Naczelni. Sekretariatu Stron. Ludowego napływa cała moc protestów i rezolucyj w sprawie zająć w Łapanowie. Rezolucje te były poraz pierwszy uchwalone na Zjeździe Okr. Stron. Ludowego w Poznaniu i były przez „Gazetę Grudziądzką“ opublikowane.

Redakcja nasza rezolucyj takich otrzymała ponad 300 z najrozmaitszych okolic całej Polski.

PIERSZE ORYGINALNE ZDJĘCIE Z REWOLUCJI W CHILE

Nieszczęśliwy południowo-amerykański kraj Chile przeszedł w ostatnich tygodniach kilka rewolucji. W dniu, w którym dokonano powyższego zdjęcia trwały krwawe walki o siedzibę rządu. 3 osoby zostały przy tem zabite a 60 rannych.

Niemcy mają płacić 4 miljardy marek odszkodowania

W sobotę odbyło się w Lozannie posiedzenie komitetu odszkodowań, które trwało bez przerwy 11 godzin. Anglicy postawili tezę, że Rzesza niemiecka powinna zapłacić jeszcze 4 miljardy złotych marek niemieckich odszkodowań wojennych, przy czym jednak powinna otrzymać

znaczne odroczenie, by mogła uniknąć wstrząsów gospodarczych.

Ogólnie istnieje przeświadczenie, że Niemcy odrzucą tę propozycję.

W Londynie nie rokuje żadnych pomyślnych nadziei co do rezultatu konferencji lozańskiej.

wszystkimi szczegółami powiadomiona opinia publiczna.

Klub protestuje przeciw szykanom i ciągłym konfiskatom, dążącym wiodocześnie do zniszczenia prasy ludowej.

Zajścia w Lubli, w Łapanowie, aresztowania, zakazy zgromadzeń, rewizje w lokalach organizacji i u działaczy Stronnictwa Ludowego, wszystko to świadczy o wzmożonej fali represji przeciw legalnemu i nawskroś państwowemu ruchowi ludowemu i jest wyrazem systemu bezprawia i gwałtów, przeciw którym wieś polska bronić się będzie wszelkimi sposobami.

„Hacege“ oraz „Weichselgau“ wykupują osady z rąk Polaków

W czasie dyskusyj jakie toczono na kursie polityczno-gospodarczym odbytym w dniach 27, 28 i 29 czerwca br. w Grudziądzu, a zorganizowanym przez Stronnictwo Ludowe okazało się, że prawie wszędzie na Pomorzu odbywa się bardzo niebezpieczna akcja uzależnienia gospodarzy Polaków od organizacji niemieckich takich jak Weichselgau tudzież „Hacege“ (Hypotheken-Credit-Gesellschaft), które udzielają taniego kredytu, dostarczają bardzo tanich nawozów sztucznych, pod warunkiem zapisania się na członka i oświadczenia prawa wykupu gospodarstwa na rzecz niemieckiego towarzystwa. Równocześnie z agentami tych towarzystw zjawiają się agenci Hitlera, którzy organizują swoje oddziały, a nasza jawna i tajna policja — jak się skarżył jeden z Kaszubów, nie ma czasu ich śledzić, bo zajęta jest śledzeniem polskich działaczy politycznych.

Obraz rzeczywistej nędzy drobnego rolnika, przedstawiany przez tych, którzy stanowią fundament naszego dostępu do morza, jest naprawdę straszny, a społeczeństwo polskie powinno jaknajwcześniej zwrócić uwagę na grożące niebezpieczeństwo utraty dostępu do morza.

Zebrani domagali się natychmiastowego uwłaszczenia posiadaczy osad rentowych i anulacyjnych, które stanowią 80 gospodarstw na Pomorzu, a które dziś są zrujnowane przez lichwiarskie procenta, płacone dla Banku Rolnego, a wskutek tego narażone są na niebezpieczeństwo przejścia w ręce niemieckie.

Turcja wstępuje do Ligi Narodów

Na zbierającym się nadzwyczajnym plenarnym zgromadzeniu Ligi Narodów grecki minister spraw zagranicznych zgłosił prośbę Turcji o przyjęcie do Ligi Narodów.

Wniosek ten będzie załatwiony przychylnie na wrześnieowym Zgromadzeniu Ligi Narodów lub nawet podczas obecnej sesji nadzwyczajnej. Sprawa przystąpienia Turcji do Ligi Narodów ciągnie się od dość dawna. Rząd turecki powziął ostateczną decyzję po podróży Ismed Paszy do Moskwy, Rzymu i Aten.

262.930 BEZROBOTNYCH

wzekuje od społeczeństwa poparcia ich niedoli przez żądanie przy zakupach

TOWARÓW KRAJOWYCH.

Bankructwo Konferencji lozańskiej

W tych dniach zostanie zamknięta konferencja w Lozannie, która mimo bohaterkich wysiłków głównego inicjatora, Mac Donalda, kończy się zupełnym bankructwem idei gospodarczego współdziałania i wzajemnej współpracy państw zrzeszonych w Lidze Narodów.

Nie ulega wątpliwości, że większość przedstawicieli państw, doprowadzonych dzisiaj do brzegu przepaści, zasiadła do stołu narad z dużym zapasem cierpliwości i dobrej woli. Zdawało się, że poprzedzające konferencję rozmowy Herriota i Mac Donalda, dokonane w Paryżu, przyczynią się znacznie do zgodnego współdziałania dwu najważniejszych partnerów, to jest Anglii i Francji, a przez to zostanie osiągnięty najważniejszy cel: ożywienie życia gospodarczego bezrobotnej Europy.

Podaliśmy nawet za prasą francuską szereg alarmujących wiadomości o zbyt wielkiej i niebezpiecznej ustępliwości francuskiego premiera Herriota, który jako znany od dawna radykalny pacyfista, robił wszystko co było możliwym, aby ułatwić Niemcom pokojową współpracę z resztą europejskich narodów. Wysiłki Herriota były jednak zupełnie daremne, a nawet wprost wywoływały u delegatów niemieckich przeciwny skutek, bo każde nowe ustępstwo ze strony Francji wywoływało nowe i to coraz bezczelniejsze żądania ze strony Niemiec.

Pacyfistyczni entuzjaści francuscy uderzyli również na twardej mur rzeczywistości od strony Ameryki. Po otwarciu konferencji lozańkiej podała amerykańska agencja „United Press“ wiadomość o rzekomym planie rządu amerykańskiego, jak należy traktować dłużników europejskich, gdy się zwróca z prośbą o rewizję długów wojennych. Maja oni być traktowani nierównomiernie. „Kraje — donosiła agencja amerykańska — mniej dotknięte przez kryzys światowy, t. j. mające małe bezrobocie i stosunkowo dobry bilans handlowy, powinny płacić swe długi wojenne wobec Ameryki w dotychczasowej wysokości, podczas gdy spłaty długów wojennych ze strony narodów znajdujących się w bardzo trudnym położeniu, powinny ulec częściowemu obniżeniu“. Poprzednio zaś donosiła prasa angielska, że długi angielskie będą przez Stany Zjednoczone traktowane z większą względnością, niż długi innych państw (t. j. Francji).

Nie są to wprawdzie wiadomości oficjalne, lecz zawierają ważne ostrzeżenia. Wykazują bowiem, iż istnieją tendencje uregulowania reparacji i długów kosztem Francji. Nie bez powodu dają publiczności francuscy do zrozumienia, że już dawno nie była Francja w tak niebezpiecznej sytuacji, jak obecnie. Zwolnić bowiem Niemcy z długu bez zastrzeżeń, znaczyłoby narazić Francję na największe ryzyko, gdyż Ameryka, która gotowa jest podarować Niemcom wszystko to, co powinni zapłacić Francji, sama domaga się od Francji spłaty swych długów.

Na początku konferencji Niemcy proponowali Francji spłatę 3-ich miliardów marek, przyczem von Papen zapewniał, że uznaje konieczność odszkodowań, uczyni to z „wielkim sercem“, gdy tylko Niemcy będą w stanie to zrobić,

gdy jednak Herriot pod wpływem Anglii i Ameryki zmniejszył pretensje francuskie, obliczone według planu Younga, prawie o 50%, wówczas Niemcy oświadczyli, że wogóle nie zapłacą ani feniga, natomiast zażądali rozbrojenia się Francji, rozbrojenia Polski, oddania im Gdańska i Pomorza, a w zamian za to obiecywali, że uzbroją się oni dla obrony Europy przed bolszewizmem.

W tym samym czasie, w którym von Papen deklamował w Lozannie swe poetyckie wynurzenia o pokojowych nastrojach Niemców, niemiecka flota wojenna urządziła w Gdańsku zbrojną demonstrację przeciwko Polsce, a na pograniczu

Polski odbyły się manewry armji niemieckiej pod wodzą generała Hammersteina, szefa tejże armji. Faktycznym założeniem manewrów — jak donosi prasa francuska — było przygotowanie ataku na granicę Polski. Równocześnie w Królewcu i w całym szeregu większych miast odbywały się nocne alarmy całej ludności cywilnej, aby ją przyzwyczaić do pogotowia wojennego.

Niemieckie manewry na terenie konferencji lozańkiej prowadzone były jednakże z tak bezwzględną brutalnością i to przez człowieka, który ma wyrobioną sławę jako niemiecki szpieg wojenny Nr. 7000, że w końcu otworzyły oczy nawet

najbardziej zagorzałym zwolennikom ugodowej polityki niemieckiej a skutkiem tego wśród dotychczas nie zupełnie dla nas przychylnych francuskich radykałów powiał nowy orząd zdrowego powietrza, gdy się nareszcie dowodnie przekonali, że chcąc zabezpieczyć własną ojczyznę, muszą dbać o bezpieczeństwo Polski a francuski premier Herriot dał następujące kategoryczne wyjaśnienie:

„Wszelkie rozpowszechniane wiadomości, jakoby w konferencjach, prowadzonych w Lozannie, poruszyć miano zagadnienie rewizjonizmu w stosunku do Polski, są bezsensowne i pozbawione podstaw. Nasi przyjaciele Polacy mogą być pewni, że w rozmowach tych nie było tego, co by mogło ich zaniepokoić.“

Ignacy Paderewski wzywa Związek Hallerczyków do jaknajenergiczniejszej obrony zagrożonego Pomorza

W dniach 2 i 3 lipca odbył się w Kruszwicy nad Gopłem ogólny zjazd doroczny Związku Hallerczyków. W zjeździe, który był bardzo liczny, wziął udział gen. Haller, minister Seyda oraz bardzo liczna reprezentacja społeczeństwa kujawskiego.

W czasie otwarcia zjazdu odczytano depeşe, nadesłaną z Paryżu przez J. Paderewskiego, wzywającą całe społeczeństwo polskie, a w szczególności Związek Hallerczyków, do jak najenergiczniejszej obrony zagrożonego przez Niemców Pomorza.

W sprawie tej wezwał nawet Paderewski do siebie prezesa Związku Modelskiego, który jeszcze nie wrócił z Paryża, więc sprawozdanie

w jego zastępstwie składał major Giżycki.

W niedzielę odbyła się o godzinie 10 tej uroczysta msza połowa, odprawiona przez ks. Panasia, który w czasie akademii wygłosił referat o znaczeniu Gopła jako osi krystalizacyjnej oporu przeciwko najazdowi niemieckiemu w wiekach średnich.

Wśród uchwalonych rezolucyj najważniejszą jest rezolucja, potępiająca ludożerczy Drang nach Osten przez Hitlera. Hallerczycy w gorących słowach zwracają się do dawnych swych towarzyszy broni, zorganizowanych we francuskim i angielskim Fidac'u, aby popętili to nowoczesne barbarzyństwo i wystąpili w obronie Polski.

Kruszwica, aczkolwiek jest małym miastem, zgotowała Hallerczykom nadzwyczaj gościnne przyjęcie.

Hitlerowcy pobili kilku posłów obcych państw

W zeszły poniedziałek na klub golfowy w Wiedniu dokonali napadu hitlerowcy, niszcząc urządzenie wewnętrzne klubu. Prócz posła rumuńskiego, który został zepchnięty ze schodów, poturbowani zostali również siedzący wraz z nim przy stole konsul rumuński i inni Rumuni. W czasie napadu znajdowali się w klubie poseł argentyński, włoski attache wojskowy, dwaj członkowie poselstwa amerykańskiego i jeden z członków poselstwa jugosłowiańskiego, którzy również zostali poturbowani. Obywatele włoski Smekia doznał tak poważnych obrażeń, że wezwano pogotowie lekarskie. Po dokonaniu napadu sprawcy zniknęli w ciemnościach. Policja i żandarmerja urządziły oblławę. Władze austriackie wyraziły poszwankowanym dyplomatom jeszcze w nocy ubolewanie z powodu napadu.

Napad ten wywołał w Wiedniu powszechne oburzenie. Napad ten urządziła młodzież narodowo-socjalistyczna, zaopatrzoną na ramionach w opaski ze znakami „hackenkreutz“.

Znak czasu

W dziennikach warszawskich pojawiły się charakterystyczne dla obecnych czasów ogłoszenia. Oferują się tam np. służące bezpłatne (!) do pracy i do gospodarstwa wiejskiego. — Nie mogąc, widać, znaleźć posad płatnych, ofiarują swe usługi bez poborów, byleby tylko za pracę mieć utrzymanie. Inne znów ogłoszenie donosi, że „inteligentka pragnie zostać pokojówką lub boną do dzieci“.

NIEZWYKŁA KATASTROFA SAMOCHODOWA

W Johnstown małej miejscinie farmerskiej w Ameryce zderzyły się dwa samochody z taką siłą, iż odbiły od siebie padając na przyległe drewniane domy, które zawały się odrazu. Całe urządzenie dwóch domów wyrzucone zostało na ulicę tworząc potężne zwaliisko gruzów. 2 osoby zostały przy tem zabite a 12 mniej lub więcej rannych.

Prześladowania Administracji

W ostatnich czasach Stronnictwo Ludowe podlega całemu szeregowi prześladowań ze strony administracji. Zakazuje się nawet urządzania kursów oświatowo-samorządowych, co miało miejsce już dwukrotnie w powiecie siedleckim (gdzie miał wykladać p. dr. Graliński Zygmunt). Zakazano również odbycia kursu takiego w powiecie Puławskim (w Kośminie), gdzie między innymi mieli wykladać prezesi Malinowski i Witos, a dnia 28

czerwca 1932 roku zakazano posłowi Bogusławskiemu odbycia kursu samorządowego w Łomazach, pow. Biała Podlaska. Charakterystyczne, iż zezwolono posłowi Bogusławskiemu na odbycie w tymże samym dniu wieczoru pod gołym niebem, ale jak się później okazało w nadziei, iż wiec ten się nie uda, gdyż zorganizowano na ten sam dzień i godzinę uroczystości sanacyjnej z orkiestrą wojskową; chytry plan jednak zawiódł, gdyż wszyscy zgroma-

dzeni w liczbie przeszło 1000 osób entuzjastycznie przyjęli opozycyjne przemówienie posła Bogusławskiego. Nadmienić należy, iż przybyły na ten dzień senator B. B. Czerwiński, nie odbył zapowiedzianego zebrania.

Zakazano również całego szeregu zgromadzeń, między innymi w dniu 26 czerwca 1932 roku w Augustowie (gdzie miał przemawiać prezes dr. St. Wrona) i w tymże dniu w Szóstce, pow. Radzyńskiego.

Burzliwy zjazd inwalidów wojennych

Przed kilku dniami odbywał się w Warszawie ogólny zjazd Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej pod znakiem walki ze swoim własnym zarządem, który dopuścił do przeprowadzenia przez klub B. B. uchwały obcinającej bardzo dotkliwie pobory inwalidów. Zjazd był tak burzliwy, że reprezentant marszałka Piłsudskiego gen. Kollataj Szrednicki opuścił demonstracyjnie zebranie, a posłowie inwalidzi z klubu B. B. daremnie doproszali się głosu. Po uchwaleniu zasadniczych rezolucji zgłoszonych przez Ks. Pecherka nastąpiła dyskusja, w której wziął udział dawniejszy prezes i organizator związku p. Kontor.

Zarzucono, że sprawozdanie zostało sfalszowane, gdyż w roku 1928 dołączono do inwalidów został wywalczony przez opozycję, a wcale nie przez B. B., posłowie zaś sanacyjni ze Związku Inwalidów głosowali wówczas przeciw temu dodatkowi.

Stwierdzono dalej, że za obecnych rządów odebrano inwalidom koncesje i zasiłki, obniżono renty, a Wydział Wykonawczy, choć o tych projektach na czas był poinformowany, nie nie zrobił, aby im przeciwdziałać.

Bardzo ostro protestowali przeciwko 35-cio procentowej obniżce rent delegacji chłopcy.

Dyskusja poruszyła wszystkie bolączki Związku Inwalidów i w pełnym świetle ukazała sknadaliczne stosunki, jakie w nim w ostatnich czasach zapanowały. Krytykowano ostro fakt, że pod wodzą obecnego zarządu Związek stanął po stronie jednej partji, podczas gdy większość jego członków stoi na stanowisku, że organizacja ta musi być pozapartyjną. Mocne przemówienie w tym kierunku wygłosił redaktor Bigoń.

Zarzucono dalej, że zasiadający we władzach Związku trzej posłowie B. B. pp. Snopczyński, Wagner i Karkoszka zrobili sobie ze Związku odskocznnię do kariery osobistej, że zdra-

dają Związek i jego interesy, a gospodarowali systemem najjaskrawszej korupcji.

Zarzucono posłowi Karkoszce, że kiedy w r. 1929 Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał orzeczenie, stwierdzające, że wdowie o jednym dziecku należy się zwiększona renta, to p. Karkoszka przez dwa lata tę decyzję trzymał w swoim biurku.

W sprawie koncesyj wykazywano szeregiem cyfr i nazwisk, że Związek, posiadając około 100 koncesyj, powydierżawiał je przeważnie żydom. Wykazano niedopuszczalny w żadnej instytucji fakt, że skład butelek „stanowiący koncesję Związku, został wydierżawiony jednemu z członków Wy-

działu Wykonawczego. Przypomniano, że loterja inwalidzka, której czysty zysk wyniósł 6.000 zł. pochłonęła 111.000 zł kosztów administr. Przypomniano dalej, że p. Stepniowski, który swego czasu, jako przewodniczący Komisji Rewizyjnej, przysłużył się przywódcą Związku, ukrywając porobione w bilansach fałsze, został wynagrodzony dzierżawą składu solnego, który co prawda formalnie zapisano na jego brata. Brat ten jednak popełnił nadużycia, wystawiając fałszywe чеки i obecnie ministerstwo żąda od Związku wynagrodzenia strat w kwocie 180.000 złotych.

Słowem Związek Inwalidów Wojennych według zdania olbrzymiej większości delegatów stał się domeną na której żeruje zamknięte koło „swoich ludzi“.

NIEMIECKIE PRZYGOTOWANIA DO WOJNY.

Jak już donosiliśmy, odbywały się w Prusach Wschodnich wielkie ćwiczenia przeciwlotnicze i gazowe. Zamieszczamy zdjęcie z tych ćwiczeń, które są właściwie przygotowaniem do napadu na Polskę, przedstawiające zadymanie toru kolejowego.

NAJCIEKAWSZE Z DNIA

Z Polski.

ZAKOŃCZENIE KONGRESU EUCHARYSTYCZNEGO W RADOMIU.

Trzeci i ostatni dzień pierwszego kongresu eucharystycznego diecezji sandomierskiej rozpoczął się w nocy o godz. 12-tej pontyfikalnymi nabożeństwami we wszystkich kościołach radomskich przy udziale niezliczonych rzesz wiernych.

Po nabożeństwach pontyfikalnych bez przerwy odprawiali się msze św. aż do rana, poczem odbyły się prymary we wszystkich kościołach i komunja św.

O godz. 8-ej msze św. pontyfikalną w kościele Marjackim odprawił J. E. ks. arcybiskup Nowowiejski. Następnie o godz. 9-tej uformowała się obrzędowa procesja z Najświętszym Sakramentem, która udała się na plac Jagielloński. Plac Jagielloński wypełnił się morzem głów i mienił się grą kolorów. Odbijały się stroje ludowe regionalne, krakowskie, łowickie, górników śląskich i t. d.

Mszę św. pontyfik. na pl. Jagiellońskim celebrował J. E. ks. kardynał Aleksander Kakowski. Kazanie wygłosił J. E. ks. biskup Leon Wetmański.

Po mszy św. J. E. ks. biskup-primariusz sandomierski dr. Włodzimierz Jasiński dokonał poświęcenia całej diecezji Sercu Jezusowemu. Po uroczystościach kościelnych nastąpiło gremjalne zwiędzanie wystawy kościelnej, a o godzinie 6-tej wieczorem przedstawienie religijne Calderona p. t. „Tajemnice mszy św.“ w wielkiej hali kongresowej.

W kongresie w przeciągu trzech dni wzięło udział około 30.000 ludzi, w tym samej młodzieży ze Stowarzyszenia młodzieży polskiej umundurowanej w zwartych szeregach było około 5000 i 237 sztandarów.

WIERZBA KOMINEM TAJNEJ GORZELNI.

Na terenie wsi i miast oraz miasteczek powiatów piotrkowskiego, brzezińskiego oraz sieradzkiego pojawiały się od dłuższego czasu masowo w handlu butelki z nielegalną wódką, likierem i spirytusem, które to wyroby musiały pochodzić z potajemnej gorzelnii.

Po starannej obserwacji i wywiadaх ustalono, że w zagrodzie Walentego Kaluży we wsi Grabień, znajduje się zakonspirowana hurtownia alkoholu. Obserwacje ustaliły ponadto, że w zagrodzie Kaluży przebywają zbyt często dwaj jego dalecy krewni: Stanisław Zieliński i Marian Przybylak, karani już kilkakrotnie fabrykantów nielegalnych trunków.

Onegdajszej nocy, gdy obaj kuzyni wspólnie z Kalużą i jego synem zebrałi się w stodole, zauważyła ukryta straż akcyzowa i policja, że ze starej wierzby rosnącej samotnie za stodolą zaczął wydobywać się dym. Zaintrygowani funkcjonariusze udali się cichaczem do stodoly, gdzie jednak nie prócz słomy początkowo nie mogli znaleźć. Dopiero po usunięciu słomy natrafiono na tajne wejście do podziemni, gdzie znajdowały się obserne ubikacje, przeznaczone na gorzelnię i fabrykację wódek. Znalaziono tam pierwzorządne urządzenie gorzelnicze przeznaczone do produkowania spirytusu, aparaty do wyrobu wódek, miernicy mocy spirytusu, kadzie z zacierem drożdżowym itp.

„Fabryka“ ta pracująca nocą, zatrudniała 14 osób personelu technicznego i produkowała po kilkaset litrów spirytusu i wódek dziennie. Wylizy oraz dym odprowadzany był sprytnie z gorzelnii przez komin w starej wierzbie. Gorzelnia ta pracowała już od wielu miesięcy.

Wszystkich czterech fabrykantów osadzono w areszcie śledeczym, a aparaty, gotowe wyroby oraz zacier uległy konfiskacie.

WYKOLEJENIE SIĘ POCIĄGU POSPIESZNEGO.

Na szlaku kolejowym Kraków-Tarnów w pobliżu stacji Biadoliny wydarzyła się katastrofa kolejowa. Oto pociąg pospieszny, który wyszedł w godzinach rannych z Krakowa, na odcinku koło stacji Biadoliny, w miejscu, gdzie zmieniają się progi kolejowe, wykoleił się, przyczem wyleciał z szyn ambulans pocztowy, oraz 3 wagony osobowe. Skutkiem katastrofy dwie osoby zostały lekko ranne, w ten jeden urzędnik pocztowy i jedna z pań, jadących pociągiem.

Na miejsce wypadku wyjechała komisja kolejowa i kolejowa drużyna ratownicza. Po odczepieniu wykolejonych wagonów, pasażerowie przeszli do przednich wozów, poczem pociąg udał się w dalszą drogę.

Ze świata.

REWOLWEROWE ROZRACHUNKI MIĘDZY PROFESORAMI.

Na uniwersytecie wiedeńskim w czasie uroczystości odsłaniania tablicy pamiątkowej ku czci słynnego profesora botaniki Wettsteina miał miejsce przykry wypadek. Oto w chwili, kiedy nowowybrany rektor uniwersytetu dr. Abel wygłaszał przemówienie, wystrzelił nagle do niego z rewolweru prof. zoologii dr. Schneider, jednak chybił. Sprawca gotował się do oddania drugiego strzału, jednak stojący obok niego burmistrz miasta Wiednia dr. Seitz wyrwał mu rewolwer z ręki.

Prof. Schneider został natychmiast ujęty i odprowadzony na komisariat policji, gdzie odmówił jakichkolwiek zeznań, twierdząc, że złoży je dopiero na rozprawie sądowej.

CAŁA FABRYKA WYLECIAŁA W POWIETRZE.

W jednym z warsztatów pirotechnicznych w Rzymie nastąpiła eksplozja bomby papierowej. Wskutek tego powstał pożar, który ze swej strony spowodował eksplozję znacznych zapasów prochu, znajdujących się w magazynach warsztatu. Wśród ogłuszającego huku — cały budynek wyleciał w powietrze, — przyczem właściciel oraz kilku robotników odniosło ciężkie obrażenia.

NOWE SENSACYJNE UPROWADZENIE W AMERYCE.

W ostatnich dniach czerwca b. r. wśród dotąd bliżej nieznanymi okolicznościami uprowadzony został z Nowego Jorku 20-letni syn amerykańskiego fabrykanta lodowni pokojowych Haskell.

Bandyci wystąpili w przebraniu urzędników policji i zawiadomili ojca, iż syn jego zostanie zwolniony za złożeniem okupu w kwocie 35.000 dolarów. Zawiadomienie to zawierało równocześnie ostrzeżenie, aby zaniechał sposobów, użytych w swoim czasie przez Lindbergha, gdyż w przeciwnym razie sprawa weźmie równie tragiczny obrót.

Radjoprogram z Warszawy.

Piątek, 8. 7. 1932: 12.45—13.36—15.10—15.35 Płyty; 16.40 Rozkosze podróży kajakiem; 17.00 Koncert; 18.00 Walka starych z młodem; 18.20 Muzyka taneczna; 19.35 Prasowy dziennik radiowy; 19.45 Przegląd prasy rolniczej zagranicznej; 20.00 Koncert symf. W przerwie koncertu feljeton aktualny; 22.00 Muzyka taneczna.

Sobota, 9. 7.: 12.45—13.35—15.10 Płyty; 15.40 Audycja dla dzieci „Sulkowski“; 17.00 Koncert popularny; 18.00 Nowe państwo mandżurskie; 18.20 Muzyka taneczna; 19.35 Prasowy dziennik radiowy; 19.45 Książka rolnicza; 22.05 Koncert Chopinowski; 22.50 — Muzyka taneczna.

Informacje.

Poborowi i ochotnicy z cenzusem zostaną w br. przydzieleni do szkół podchorążych rezerwy kawalerji, artylerji, łączności, saperów i sanitarne w dniach 12 i 13 sierpnia, do szkół podchorążych rezerwy piechoty w Zahmbrowie, do 30 dywizyjnych szkół piechoty w dniach 12 i 12 września. Czas trwania służby w piechocie 12 miesięcy, w innych rodzajach broni 13. Ze względu na ten skrócony okres służby czynnej, poborowych i ochotników z cenzusem nie będą stosowane żadne ulgi z tytułu posiadania II stopnia P.W.

Pomoc dla ludności, dotkniętej klęską nieurodzaju.

Komitet Ekonomiczny Ministrów na posiedzeniu w dniu 28-go czerwca br. powziął m. in. uchwałę w sprawie doraźnej pomocy dla dotkniętych klęską nieurodzaju powiatów w województwach: wileńskim, nowogródzkim, poleskim, wołyńskim i na Huculszczyźnie w powiecie stanisławowskim.

Pomoc ta polegać będzie na dostarczeniu ludności tych powiatów pewnej większej ilości maki na 4-miesięczny kredyt bezprocentowy.

Pomoc okazała się konieczna wobec tego, że ludność powiatów, dotkniętych nieurodzajem, wyzbyła się już na jesieni znacznej części posiadanych zapasów, by móc zapłacić swe zobowiązania. Wiosną bieżącego roku w powiatach tych zabrakło ziarna siewnego, obecnie zaś wszelkie zapasy wyczerpały się niemal doszczętnie tak, że ludność nie mogłaby wyżywić się z nich do chwili nowych zbiorów.

ZEBRANIA STRONNICTWA LUDOWEGO.

Suwalki — 17 lipca, o godz. 12 w południe, odbędzie się na rynku w Suwałkach zgromadzenie ludowe.

Garwolin. — Dnia 10 lipca, o godz. 2-giej po południu, w Woli Rebkowskiej, w remizie strażackiej, odbędzie się posiedzenie Zarządu Powiatowego Stron. Lud.

Mława. — W dniu 15-go lipca w Mławie, przy ul. Kolejowej, odbędzie się posiedzenie Zarządu Powiatowego Stron. Ludowego.

KOMUNIKAT ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO S. L. W LUBLINIE.

Sekretariat Wojewódzki S. L. w Lublinie przeniesiony został do nowego lokalu przy ul. Kościuszki 7, m. 14. Korespondencje prosimy kierować na powyższy adres.

Sekretariat czynny jest codziennie od godz. 8 rano do 3 po poł. oprócz niedziel i świąt. Zebrania władz powiatowych: Zarząd Wojewódzki S. L. w Lublinie prosi Zarządy Powiatowe S. L. woj. lubelskiego o zawiadamianie o terminach posiedzeń Zarządów Powiatowych, na które to posiedzenia będzie ewentualnie delegował w swoim imieniu przedstawicieli.

Terminy statutowych Zjazdów Powiatowych winny być też komunikowane uprzednio Zarządowi Wojewódzkiemu w Lublinie.

Wszelką korespondencję w sprawach organizacyjnych prosimy kierować do Sekretariatu Wojewódzkiego S. L. w Lublinie.

Prez. Tomasz Czernicki, poseł na Sejm Sekretarz Konst. Pac, poseł na Sejm.

Ślepi widzą?

Pewien wiedeński architekt nazwiskiem Joseph Gartlaruber, demonstrował niedawno przed lekarzami i redaktorami gazet wynaleziony przez siebie instrument, który przyniósł ze sobą pewną nadzieję dla ociemniałych, że przy stosowaniu tego wynalazku będą mogli widzieć.

Pan Gartlaruber pracował już od szeregu lat nad teorią, że wizja czyli widzenie jest powodowane przez dwubiegunowe wyrównanie organicznego elektrycznego napięcia, utrzymując, że w zasadzie istoty ludzkie nie widzą właściwie oczami, które aktualnie są tylko naturalnymi foto-elektrycznymi komórkami, reagującymi na różnicę napięcia światła, ale widzą mózgiem.

Twierdzi on, że osoby ociemniałe z powodu wad wzrokowych lub uszkodzenia nerwu wzrokowego będą mogły widzieć sztucznie przy pomocy zastosowania jego wynalazku. Pan Gartlaruber do pomocy z pewnym ociemniałym lekarzem zbudował aparat, składający się z instrumentu, podobnego do okularów, których szkła zawierają pewną masę, oddziałyującą na fale elektryczne światła, podobnie jak siatkówkę ludzkiego oka, i przesyłają je przez nerwy oczne do mózgu, w którym wytwarza się obraz widzianego przedmiotu.

Naturalnie, aparat ten w stanie obecnym jest zbyt słaby, jednakże umożliwiał już widzenie niektórych przedmiotów człowiekowi, któremu nałożono na oczy grubą przepaskę i następnie na nią ów aparat. Pewna kobieta która jest ociemniała już od czterdziestu lat, a której nałożono ten instrument na oczy, powiedziała, że może rozróżnić jasne miejsca od ciemnych. Inna jeszcze osoba, która otrzymała w swej ociemniałości pewne wrażenia świetlne, mogła widzieć przy pomocy tego instrumentu wyraźnie wszystko w promieniu trzech stóp dookoła.

Ociemniały lekarz, który jest współwynalazcą tego instrumentu, może przy pomocy tego czytać gazety i książki.

Wielka manifestacja ludowa

w powiecie Ropczyckim

Ufundowanie pomnika śp. Jana Siwuli

Dnia 29 czerwca br. odbyła się w Lubzinie, pow. Ropczyce, uroczystość ufundowania pomnika śp. Jana Siwuli, b. posła do parlamentu wiedeńskiego i sejmu krajowego we Lwowie, niestrudzonego pracownika na niwie ludowej, człowieka o niezłomnym i krystalicznym charakterze, który całe długie swoje życie służył idei ludowej bezinteresownie i prawie do samej śmierci był czynnym członkiem Stronnictwa Ludowego, piastując godność prezesa zarządu powiatow. Stron. Ludowego w powiecie ropczyckim przeszło 20 lat. Długie lata był on członkiem wydziału powiatowego, Rady szkolnej powiatowej, członkiem Okręg. Tow. Roln., członkiem Okręg. Zarządu Stron. Ludowego, był w Radzie Nadzor-

czej „Żniwa“ w Dębicy i Składnicy Kólek Roin. i całego szeregu instytucji oświatowych, gospodarczych i społecznych.

Pomnik ufundował powiat z drobnych, groszowych składek chłopskich.

Przybyłych na tę uroczystość osób: prezesa Witosza, posła Noska z Poznańskiego, oraz posła inż. Pawłowskiego, witała ludność, zebrana w liczbie około 1500 osób, w tem bandera z 200 jeźdźców.

W czasie uroczystości poświęcenia pomnika przemawiał prezes Witosz, oraz wielu miejscowych działaczy ludowych.

Po poświęceniu pomnika wszyscy zebrani udali się do wsi Paszczywny, gdzie odbyło się publiczne zgromadzenie.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Czwartek, 7 lipca 1932.

Czwartek: Apoloniusza, Wsch. sl. 3.24; zach. 7.57. Wschód ks. 7.36; z. 22.21.
Piątek: Elżbiety kr. Wschód sl. 3.25; zach. 7.57. Wsch. ks. 8.59; z. 22.34.
Sobota: Zenona m. Wschód sl. 3.26; zach. 7.56. Wschód ks. 10.22; z. 22.44.

Ludzie, cierpiący na zaparcia stołca i związane z tem przekrwienie organów podbrzusza, uderzenia do głowy, bóle głowy i bicie serca, jak również z cierpieniami błony śluzowej kiszek, na rozpadliny odbytu, hemoroidy i fistuły, piją po ewierś szklanki naturalnej wody gorzkiej „Franciszka - Józefa“ zrana i na wieczór. Żądać w aptekach.

* **DZISIEJSZY NUMER „GAZETY“** wydajemy w objętości 6 stron. — Zarazem dołączamy „**DODATEK ŚWIATECZNY**“.

Województwa centralne.

ZADUSILI I CHCIELI SPALIĆ.

We wsi Augustynów w pow. wielunińskim, w zagrodzie Marjanny Kowalczyk wybuchł pożar, który zdołałno ugasić. Kiedy ratownicy weszli do mieszkania właścicielki domu, zastali ją leżącą bez życia na łóżku, z okreconą powrozem szyją. Policja aresztowała po dochodzeniach małżonkę Feliksa i Józefę Żabków, jako podejrzanych o dokonanie morderstwa.

GWALTOWNA BURZA NAD ŁODZIĄ.

W czwartek nad Łodzią oraz najbliższą okolicą przeszła gwałtowna burza gradowa, połączona z silną ulewą i piorunami.

Burza spowodowała szereg poważnych szkód, a w niektórych miejscach pociągnęła za sobą nawet oflary w ludziach.

Niektóre ulce w Łodzi były zalane wodą na głębokość 1 metra. Ruch kołowy był zupełnie unemożliwiony.

W powiecie Łęczycy we wsi Janów piorun uderzył w dom mieszkalny Jana Młodkowskiego, zabijając na miejscu syna właściciela zagrody, 10-letniego Stanisława. Na linii Ruda Pabjanicka—Łódź wskutek zamulenia szyn wykołeli się pociąg dojazdowy, zdążający z Pabjanic do Łodzi. Przerwa w komunikacji trwała przeszło godzinę.

NAPAD NA POCIĄG.

Na pociąg węglowy, zdążający z Radomska do Plotkowa napadła banda złodziei. Maszynista zaalarmował posterunek policyjny na dworcu. Policjant zmuszony był do zrobienia użytku z broni. Jeden ze złodziei Zolbek odniósł ciężką ranę.

BURZA GRADOWA W ZAMOJSZCZYŹNIE.

W dniu 23 ub. m. nad wsią Zaburze gm. Radecznicza pow. Zamojskiego przeciągnęła chmura gradowa. Zboża uległy zniszczeniu w 50 proc. Grad, wielkości kurzych jaj wyrządził szkody, których dotychczas nie zdołano jeszcze ustalić. J. G.

SAMOSAD TŁUMU NAD SZOFEREM.

Pod przejeżdżający ulicą Smoczą w Warszawie autobus, kierowany przez szofera Stanisława Żaboklińskiego z Płocka, dostał się przebiegający przez jezdnię 7-mio letni Jerzy Adamezyk.

W jednej chwili zebrał się tłum przechodniów, przeważnie żydów, którzy sądząc, że wypadkowi uległ żyd, rzucił się na szofera, bijąc go pięściami i łaskami oraz obrzucając kamieniami.

Podczas bójki wybito wszystkie szyby w autobusie, przyczem szereg osób odniosło rany.

Zajęcie zlikwidowała policja, rozpełniając zebrany tłum.

OSUSZANIE MOCZARÓW W PUSZCZY KAMPINOSKIEJ.

W powiecie sochaczewskim w pobliżu samej puszczy Kampinoskiej, znajdują się rozległe ląki o obszarze przeszło 18.000 ha, czyli blisko ósma część powiatu, które przez znaczną część roku stoja pod wodą.

Mieszkańcy okolicznych wiosek po sianokosach zwożą siano do domu dopiero z nastaniem mrozów. Obecnie odnośne władze opracowały zakrojony na szeroką skalę plan osuszenia tych terenów. Już w br. przystąpiono do realizacji tego projektu. Praca rozpoczęła się 20 ub. m. i dała zatrudnienie 130 bezrobotnym z Sochaczewa. Pracują oni nad pierwszym etapem projektu, t. j. uregulowaniem 50-kilometrowej rzeczki Łasicy, poczem nastąpi przekawanie sieci rowów odwadniających. Ukończenie części robót preliminowane jest na jesień br., przyczem osuszonych zostanie około 1000 ha, leżących na terenie gminy Łazy i Tułowicze.

UJĘCIE FAŁSZYWYCH KOMISARZY PODATKOWYCH.

Znany dobrze policji łódzkiej oszust tamtejszy Szkoblewski, utworzywszy spółkę z podobnym sobie ananasiem Stoińskim, wybrał się w objazd powiatu łódzkiego i oszukiwał naiwnych włościan, że „uwolni ich od podatku“. Szkoblewski udawał komisarza, a Stoiński „strażnika“. Zdołali oni wyłudzić od latwowiernych około 30.000 złotych.

Małopolska.

WIELKI PROCES POBOROWY.

W sądzie okr. we Lwowie rozpoczęła się wielka rozprawa, będąca epilogiem głośnej afery poborowej b. mjr.

lek. dr. Jerzego Urbanowicza, skazanego przed kilku laty za nadużycia władzy urzędowej na 3 lata więzienia i degradację.

Na ławie oskarżonych zasiadło 32 żydów, oskarżonych o uchylanie się od powinności wojskowej. Łajdaków tych winna spotkać należyta kara.

ZAGADKOWY NAPAD NA URZĘDNIKA POCZTOWEGO.

Na gościńcu w Jadachach, pow. Tarnobrzeg, dokonano zagadkowego napadu rabunkowego na agenta urzędu pocztowego w Rosolnicach, Jana Paska.

Nieznani sprawcy, po obezwładnieniu Paska, zrabowali mu 1.700 zł. w gotówce oraz kilka listów wartościowych. Pewna okoliczność wzbudziła w policji podejrzenie, że rabunek został sfingowany. Dochodzenia w toku

Kresy Wschodnie.

WOŁYŃ W OBRONIE NASZYCH PRAW DO GDAŃSKA.

W dniu 26 czerwca br. odbył się we Włodzimierzu na Wołyniu, wielki wiec protestacyjny, przeciw ograniczaniu praw Polski w Gdańsku i bandyckim występom bojówek hitlerowskich.

Wiec zorganizowało koło Zw. Ofic. Rez. z prezesem inż. Arturem Gebhardem na czele, przy licznych współudziale organizacji b. wojskowych i P. W., które przybyły z okriestrami kolejową i O. Str. Poż.

Na wiecu przemawiali pp. Tad. Mikolaszek, Mik. Szewczenko przedst. okr. i Fr. Strzelecki. Wiec zagali i rozwiązał imieniem komitetu p. dyr. Leon Bernacki. Uchwalono odpowiednią rezolucję, poczem odbyła się defilada organizacji i oddz. P. W., która prowadził nac. O. S. Poż. p. Lucjan Kowalski. Wiec odbył się przy udziale około 4.000 mieszk. bez względu na narodowość i wyznanie.

POWRÓT Z 17-LETNIEJ NIEWOLI.

Na punkcie granicznym w Stolpach przedostał się na teren Polski mężczyzna, lat około 45, który badany przez władze podał się za polskiego legionistę, Józefa Piotra Michałowicza ze Lwowa. Michałowicz wyjaśnił, że w r. 1915 r. dostał się do niewoli. Przebywał cały czas w Rosji, pracując jako hutnik. Po dłuższym pobycie w Kazaniu, Michałowicz, przydzielony został do brygady technicznej w Tule. Tutaj aresztowano go za sabotaż i skazano na cztery lata katoggi. Po półrocznym pobycie w więzieniu — Michałowicz zbiegł do Polski.

BURZA GRADOWA.

która przeszła nad powiatem lidzkim, zniszczyła szereg zasiewów w gminie bieniakoskiej. Klęska gradobicia dotknięte zostały wsie: Bieniakonie, Dubińce, Girki, Klajsze, Lipkuńce, Łunki, Maleskie, Nowinki, Sapunce, Słobudka, Skirejki, Wanagiszki i Wileńska Sztacja Doświadczalna. Nieszczęśliwymi zajął się starosta, obiecując zająć się umorzeniem podatków.

KARA ŚMIERCI ZA SZPIEGÓSTWO.

Przed sądem doraźnym w Wilnie rozpoznawana była sprawa o szpiegostwo przeciw Janowi Beczkarowi i Piotrowi Ignacemu. Sąd po udowodnieniu im winy, skazał Ignacego na karę śmierci przez powieszenie, a Beczkarowa na bezterminowe ciężkie więzienie. obrońcy wnieśli do Pana Prezydenta prośbę o ulaskawienie.

Odpowiedzi Redakcji.

= Szybut Antoni, Dunajczyce. Oplacił Pan gazetę do 1. 9. br.

= Bręczek Jan, Rowy. Poczta i pieniądze 4 zł. otrzymaliśmy, listu nie było.

= Sawicki Józef, Zaśc. Jezurka. Prenumeratę opłacił Pan do 1. 10. br.

= Kulgawczuk Michał, Bakinka Król. Za abonament zalega Pan za II kwartał jeszcze 3.30 zł.

= Jankowski Antoni, Schweger kol. 101. Abonament „Gazety Grudz.“ w Niemcezech na kwartał wynosi 4,20 Rtm.

Okazja łatwego zarobku

Coś i dla polskiego włościanina. Dowiadujemy się, że Polski Monopol Tytoniowy postanowił uruchomić punkty sprzedaży wyrobów tytoniowych we wszystkich tych miejscowościach, w których takich punktów sprzedaży nie ma.

Osoba, która pragnie otrzymać zezwolenie na sprzedaż wyrobów tytoniowych w miejscowości, w której dotychczas nie ma sklepu z tytoniem musi wnieść podanie ustne lub pisemne do Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych.

Najważniejszą jednak rzeczą jest to, że nie potrzeba posiadać specjalnej izby dla celów sprzedaży, wystarcza bowiem, jeśli wyroby tytoniowe będą przechowywane w specjalnej szafie lub skrzyni.

Jeśli zaś dochód miesięczny nie będzie większy przeciętnie, niż 30 zł., to wówczas i na następny rok 1933 patentu nie trzeba będzie wykupywać.

Ze względu na brak gotówki na wsi byłoby rzeczą ważną, aby włościanie nie dali się ubiec żydom, którzy z pewnością w wielkiej liczbie zgłoszą się z podaniami.

Niechże choć raz i polak zarobi cośkolwiek na handlu wyrobami Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Losowanie 4 proc. Premjowej Pożyczki Dolarowej

Wynik losowania 4-proc. premjowej pożyczki dolarowej s. III jest następujący:

Wygrana dol. 12.000 padła na nr. 561 988.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Notowania giełdowe

z dnia 4-go lipca 1932 r.

Ziemiopłody.

Placono złotych za 100 kg.:

Table with 3 columns: Product, Warszawa, Kraków. Rows include Pszenica, Zyto, Jęczmień, Otręby, etc.

Masowa likwidacja przedsiębiorstw w Łodzi.

Z racji ukończenia pierwszego półroczia w br. szeregu przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w Łodzi, które pracują deficytem, przeprowadziło obecnie całkowitą likwidację swych zakładów.

Przedsiębiorstwa te zwróciły do

Wygrane po dol. 3000 na n-ry: 695 135 1429968.

Wygrane po dol. 1000 — na n-ry: 1268513 370535 787176 903933 436556 1213332 1396079.

Wygrane po dol. 500 — na n-ry: 1030816 120770 457567 1173105 199914 547547 714965 800032 344608 1431204.

Wygrane po dol. 100 na n-ry: 349794 953464 491929 579670 68325 594221 1167878 812898 482258 864857 168751 927326 1492903 883774 975908 143414 347275 735681 598943 1164310 1258232 692948 61702 11523347 127772 1222228 1022742 1035633 1199762 566725 76743 1151980 940907 698283 1295399 309697 864194 1048318 819194 378949 1194625 515524 1068017 86872 225704 872438 265040 1141749 363788 787931 586635 170046 722251 1424959 1212372 406586 321057 332322 419765 789593 1314472 148119 586219 1108731 5407446

magistratu nabyte świadectwa przemysłowe z wyjaśnieniem, że wskutek kryzysu i braku środków na dalsze prowadzenie interesu, unieruchamiają ich działalność.

W ciągu jednego dnia zanotowano 18 podobnych wypadków.

Stan plantacji buraczanych w Polsce.

Warunki atmosferyczne z ostatnich kilkunastu dni były dla plantacji wysoce niekorzystne i zahamowały niemal zupełnie dalszy wzrost buraków.

Unieruchomiona flota handlowa.

Według angielskich statystyk poszczególne państwa mają następujący procent unieruchomionych statków:

Wielka Brytania 14, Stany Zjednoczone 24, Niemcy 31, Norwegia 21, Francja 28, Holandia 19, Włochy 18, Japonia 8, Szwecja 11, Danja 20, Hiszpanja 11, inne kraje 19.

A zatem na ogólną liczbę 70.131.000 ton floty handlowej, unieruchomionych jest 13.037.700 ton, czyli 19%.

KURSY POLITYCZNO-GOSPODARCZE.

Rawa Mazowiecka. — W dn. 8, 9 i 10 lipca w sali Kółka Rolniczego w Rawie Mazow., odbędzie się kurs polityczno-samorządowy z udziałem prezesa Malinowskiego, senatora Woźnickiego oraz posłów Smoły, Krysy i Noska.

Garwolin. — W dn. 9 i 10 lipca odbędzie się kurs samorządowo-polityczny dla pow. garwolińskiego w Woli Rebkowskiej, w remizie strażackiej.

SEKRETARJATY STRONNICTWA LUDOWEGO.

Kielce. W Kielcach przy ul. Lipowej nr. 20 (wejście od podwórza w końcu domu frontowego) Stronnictwo Ludowe otworzy Sekretariat Wojewódzki. Jest on czynny narazie w każdy wtorek w godzinach urzędowych.

Brasław. Sekretariat Powiatowy S. L. mieści się w mieście Widze przy ul. Wileńskiej nr. 31. Członkowie Stronnictwa Ludowego otrzymują poradę bezpłatnie.

Biała Podlaska, Radzyn, Włodawa. Sekretariat okręgowy mieści się w Białej Podlaskiej przy ul. Janowskiej nr. 22 i kierownikiem Sekretariatu jest p. Hipolit Koziol.

Wielbłąd - morderca

Historja nieprawdopodobna, a jednak autentyczna. Hindus Singh, który latami obchodził się okrutnie ze swoim wielbłądem, zapłacił za to własnym życiem.

martwego na ziemi, zduszonego przez wielbłąda, który najspokojniej leżał przy trupie. Przy oględzinach trupa, znaleziono ślady ukaszeń na nodze.

Idziesz na wycieczkę czy jedziesz na wakacje

pamiętaj że tylko wtenczas znajdziesz miłą chwilę rozrywki, gdy zabierzesz ze sobą

„Echo Świata“ nr. 14-ty już wyszedł z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i miejscach sprzedaży gazet.

Cena numeru tylko 35 groszy. Abonament kwartalny 75 groszy.

TYSIĄCE

chorych na katar śródka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, zgagę, nudności, wymioty, brak apetytu, ogólne osłabienie etc.

Najwyższy

zarobek dla zdolnych zastępców. Fachowość zbyteczna. Po okresie próbnym stała płaca. „POLREK“ Lwów, Zimorowicza.

Z latarnią szukając nie znajdzie się człowieka, któryby nie uznał korzyści płynących z ogłoszeń.

ZIELNIK czyli atlas roślin leczniczych znajdujących się w aptece domowej. Ks. Seb. Kneippa (Ryciny czarne) oprac. Ks. A. Łukaszewicz. Cena wraz z przesyłką 3.30 zł.

Książka Kucharska Marja Ochowicz-Monatowa. Zmniejszone wydanie uniwersalnej książki kucharskiej z ilustracjami. Cena wraz z przesyłką . . . . . 7.55 zł.

Prenumerata: „Gazeta Grudziądzka“ wychodzi trzy razy tygodniowo: na wtorek, czwartek i sobotę. Przedpłata wynosi w Polsce na pocztę miesięcznie 1,30 zł, kwartalnie 3,89 zł, w Grudziądzu w ekspedycji, agencjach i filjach: miesięcznie 1,10 zł, kwartalnie 3,30 zł. Pod opaską 4,— zł kwartalnie.